

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA (EU) 2020/2047,**annettu 20 päivänä lokakuuta 2020,****joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018, pääluokka VI – Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK)**

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

- ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan unionin yleisen talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2018, pääluokka VI – Euroopan talous- ja sosiaalikomitea,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 100 artiklan ja liitteen V,
 - ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan toisen mietinnön (A9-0188/2020),
- A. haluaa korostaa vastuuvapauden myöntävänä viranomaisena vastuuvapausmenettelyn yhteydessä, että unionin toimielinten demokraattista legitimitettiin on erityisen tärkeää vahvistaa edelleen lisäämällä avoimuutta ja vastuuvastavuutta sekä soveltamalla tulosbudjetoinnin käsitettä ja noudattamalla henkilöresurssia koskevaa hyvää hallintotapaa;
- B. ottaa huomioon, että parlamentin talousarvion valvontavaliokunta odottaa Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksen tulosten ja suositusten perusteella saavansa Euroopan talous- ja sosiaalikomitealta tietoja toimenpiteistä, joita on toteutettu väärinkäytösten korjaamiseksi;
1. pitää myönteisenä, että budjettikohtaan ”Toimielimen jäsenet ja nimetyt edustajat” liittyvien määrärahasiirtojen tilanteeseen on tehty parannuksia asettamalla korvaushakemusten toimittamiselle kuuden viikon määräaika; on tyytyväinen siihen, että 1. tammikuuta 2019 alkaen määrärahasiirtoja on kyetty vähentämään;
 2. panee merkille annettujen lausuntojen ja kertomusten määrän kasvun ja toteaa sen edellyttäneen jäsenten suurempaa osallistumista valmisteluun, suurempia matkakuluja ja muita aiheutuneita korvauksia;
 3. arvostaa sitä, että komitea aikoo lisätä merkittävästi tietotekniikkamäärärahojaan voidakseen kiritä kiinni ja kuroa umpeen eron muihin unionin elimiin nähden ja toteuttaa edelleen kesäkuussa 2019 hyväksytyä digitaalistrategiaansa; panee merkille toimet, joita tarvitaan verkkokapasiteetin tehostamiseksi ja laitteiden hankkimiseksi loppukäyttäjille, jotta koko henkilöstö voi tehdä etätöitä;
 4. panee merkille, että komitean uudessa rakenteessa, joka otettiin käyttöön 1. tammikuuta 2020, oikeudellinen yksikkö on liitetty suoraan pääsihteerin alaisuuteen, minkä tavoitteena ilmoitettiin olevan oikeudellisen yksikön näkyvyyden ja vaikutuksen lisääminen ja sen mahdollistaminen, että se voi tarjota oikeudellista tukea horisontaaliselta pohjalta; panee merkille komitean esittämän perustelun mutta pitää huolestuttavana sitä, että oikeudellisen yksikön itsenäisyys ja täysi riippumattomuus saattavat kärsiä; kehottaa komiteaa varmistamaan, että oikeudellinen yksikkö osallistuu virallisesti ja järjestelmällisesti komitean tärkeimpien asioiden käsittelyyn niin, että päätöstä sen kuulemisesta ei jätetä eri yksiköiden vastuulle; pitää myönteisenä, että ”jäsenten työskentelyolot” -yksikön oikeudellisia valmiuksia on vahvistettu jäsenten asemaa koskeviin sääntöihin liittyvien erityiskysymysten käsittelemiseksi; panee merkille pohdinnat erikoistuneen henkilöstön, myös oikeudellisen yksikön henkilöstön, vapauttamisesta komitean henkilöstökiertopolitiikasta, ja kehottaa komiteaa raportoimaan tämän prosessin johtopäätöksistä vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle;
 5. vahvistaa, että komitea sai VMA-rakennusta koskevan todistuksen, jonka mukaan rakennuksesta ei tavanomaisessa käytössä aiheudu asbestiin liittyviä riskejä; panee kuitenkin merkille, että lisäanalyysissa vahvistettiin, että rakennuksessa on pieni määrä asbestia; toteaa, että VMA-rakennuksen toimistoalueen ulkopuolella on vain pieniä määriä asbestikuivia sisältäviä materiaaleja ja että kaikki nämä materiaalit on tarkoitus poistaa kunnostustöiden aikana;

6. tukee komitean pyyntöä tehostaa kaikkia toimia, joilla pyritään noudattamaan parlamentin ja komitean välisen yhteistyösopimuksen sisältöä; muistuttaa kuitenkin, että vuoden 2014 sopimuksen nojalla komitea siirsi parlamenttiin yhteensä 36 kääntäjää ja sai vastineeksi ainoastaan oikeuden käyttää Euroopan parlamentin tutkimuspalvelua; panee merkille, että tämän seurauksena komitean oli palkattava sopimussuhteista henkilöstöä ja ulkoistettava käännöspalvelunsa; panee huolestuneena merkille, että kompensoidakseen kääntäjien vähenemistä parlamentti on antanut komitealle lisävaroja käännösten ulkoistamista varten ja että komitea voi kohdentaa nämä varat uudelleen muille toimintapolitiikan aloille, jos niitä ei käytetä kokonaisuudessaan ulkoistettuihin käännöspalveluihin, ja että näin on tapahtunut edellisinä vuosina; katsoo, että tämä määräys ei ole huolellisen ja moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukainen ja että sitä olisi tarkasteltava myöhemmin uudelleen;

Tilannekatsaus

7. palauttaa mieliin, että OLAF totesi tammikuussa 2020 antamassaan kertomuksessa, että komitean ryhmän I tuolloinen puheenjohtaja on syyllistynyt häirintään kahta henkilöstön jäsentä kohtaan, epäasialliseen käytökseen (vakava väärinkäyttö) yhtä komitean jäsentä ja yhtä henkilöstön jäsentä kohtaan sekä väärinkäyttöksiin muita ryhmän I sihteeristössä työskenteleviä henkilöstön jäseniä kohtaan;
8. muistuttaa OLAFin todenneen, että ryhmän I tuolloinen puheenjohtaja rikkoi komitean työjärjestyksestä ja sen käytännösäännöistä johtuvia velvoitteita; muistuttaa OLAFin suositelleen, että komitea käynnistää kyseisen jäsenen osalta asianmukaiset menettelyt, kuten komitean työjärjestyksen neljännen osan 8 artiklassa määrätään, sekä ryhtyy kaikkiin tarvittaviin toimiin estääkseen muut mahdolliset tapaukset, joissa kyseinen jäsen syyllistyy työpaikka-häirintään;
9. pitää valitettavana, että useat henkilöstön jäsenet ovat joutuneet ryhmän I tuolloisen puheenjohtajan harjoittaman työpaikkakiusaamisen kohteeksi niin pitkään, ettei se ole mitenkään puolusteltavissa; pitää valitettavana, että komiteassa voimassa olevilla häirinnän vastaisilla toimenpiteillä ei onnistuttu puuttumaan kyseiseen tapaukseen eikä korjaamaan tilannetta nopeammin asianomaisen jäsenen korkean aseman vuoksi; pitää valitettavana, että uhrien suojelemiseksi OLAFin tutkimuksen päättymiseen asti toteutetut toimenpiteet olivat selvästikin improvisoituja ja riittämättömiä varsinkin, kun otetaan huomioon asiassa F-50/15 (¹), FS vastaan Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK), annettu tuomio, josta komitean olisi pitänyt ottaa opikseen; panee huolestuneena merkille, että sisäisen menettelyn puutteet johtivat siihen, ettei komitean hallinto tehnyt asialle mitään, mikä merkitsi huolenpitovelvollisuuden ja OLAFille raportointia koskevan velvollisuuden rikkomista; kehottaa komiteaa ottamaan tämän seikan huomioon asiaa koskevien päätösten uudelleentarkastelun yhteydessä;
10. panee merkille, että komitean puheenjohtaja sai OLAFin kertomuksen ja suositukset 17. tammikuuta 2020; toteaa, että asia annettiin komitean jäsenten käyttäytymistä käsittelevälle neuvoo-antavalle lautakunnalle 23. tammikuuta 2020; toteaa lisäksi, että neuvoo-antava lautakunta esitti päätelmänsä 28. huhtikuuta 2020, että kyseistä jäsentä pyydettiin esittämään huomautuksensa ja että komitean puheenjohtaja pyysi komitean laajennetulta puheenjohtajistolta kommentteja;
11. panee merkille, että komitean työvaliokunta päätti enemmistön äänin pyytää kyseistä jäsentä eroamaan ryhmän I puheenjohtajan tehtävistään ja peruuttamaan hakemuksensa komitean puheenjohtajan tehtävään; toteaa, että työvaliokunta vapautti kyseisen jäsenen tämän kaikista tehtävistä, jotka liittyvät henkilöstön johtamiseen tai henkilöstöhallintoon; panee merkille, että työvaliokunta antoi pääsihteerin tehtäväksi toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että jos virallinen syyttäjä käynnistää menettelyn kyseistä jäsentä vastaan, komitea osallistuu menettelyyn asianomistajana; ottaa huomioon, että työvaliokunta antoi pääsihteerin tehtäväksi tiedottaa tästä päätöksestä OLAFille ja parlamentille; panee merkille, että tästä päätöksestä voidaan tarvittaessa ilmoittaa myös muille toimielimille tai jäsenvaltioiden elimille;
12. panee huolestuneena merkille, ettei ryhmän I tuolloista puheenjohtajaa koskenutta komitean työvaliokunnan päätöstä pystytty panemaan kokonaisuudessaan täytäntöön komitean sisäisten menettelyjen kautta; panee merkille, että asianomainen jäsen päätti perua ehdokkuutensa komitean puheenjohtajan tehtävään lähes neljä kuukautta työvaliokunnan päätöksen jälkeen ja että hän teki niin täysin omasta aloitteestaan; panee huolestuneena merkille, että

(¹) Virkamiestuomioistuimen tuomio (kolmas jaosto) 12. toukokuuta 2016, FS vastaan Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK), F-50/15, ECLI:EU:F:2016:119.

huolimatta OLAFin päätelmistä ja työvaliokunnan päätöksestä asianomainen jäsen on saanut tahtonsa läpi ja pysyy ryhmän I puheenjohtajana toimikautensa loppuun asti; kehottaa komiteaa tarkistamaan työjärjestystään ja käytännesääntöjään tällaisten tilanteiden välttämiseksi vastaisuudessa;

13. panee merkille, että OLAF toimitti asian Belgian viranomaisille ja että Belgian virallinen syyttäjä käynnistää parhaillaan oikeusmenettelyä kyseistä jäsentä vastaan, sillä työpaikkakiusaamisesta voidaan Belgian lain mukaan nostaa syyte; toteaa, että komitea päätti heinäkuussa 2020 pitämässään täysistunnossa pidättää asianomaisen jäsenen koskemattomuuden, jotta Belgian virallinen syyttäjä voi jatkaa oikeudellista menettelyä;
14. tähdentää, että komitean tässä asiassa tekemät virheet ovat johtaneet julkisten varojen huomattaviin menetyksiin, jotka liittyvät muun muassa oikeudellisiin palveluihin, sairauslomiin, uhrien suojeluun, alentuneeseen tuottavuuteen sekä työvaliokunnan ja muiden elinten kokouksiin; katsoo näin ollen, että kyseessä on vastuuvollisuuden, varainhoidon valvontaan ja henkilöresursseja koskevaan hyvään hallintotapaan Euroopan unionin toimielimissä, elimissä ja virastoissa liittyvä ongelma; palauttaa tässä yhteydessä mieliin, että Euroopan tilintarkastustuomioistuin toteaa erityiskertomuksessaan nro 13/2019 ”Tarkastettujen EU:n toimielinten eettiset toimintapuitteet: edelleen parantamisen varaa”, että eettinen toiminta julkisten tehtävien hoitamisessa edistää moitteetonta varainhoitoa ja lisää yleisön luottamusta julkiseen valtaan ja että aina kun unionin toimielinten ja elinten jäsenet ja henkilöstö käyttäytyvät epäeettisesti, tapaus herättää suurta mielenkiintoa julkisuudessa ja vähentää luottamusta unionin toimielimiin;
15. on hämmästyynyt siitä, että komitean verkkosivustolla on asianomaisen jäsenen ryhmän I puheenjohtajan ominaisuudessa antama lausunto, joka on todellisuudessa henkilökohtainen itsepuolustukseksi esitetty todistajanlausunto ja johon liittyy sellainen raskauttava tekijä, että asiat ovat joko jo vireillä tai niiden odotetaan tulevan unionin oikeusviranomaisten ja Belgian viranomaisten käsittelyyn; pitää erittäin valitettavana sitä, että komitean puheenjohtajan ja ryhmän I puheenjohtajan välinen erimielisyys on julkistettu tällä tavalla aiheuttaen suurta vahinkoa unionin toimielinten, elinten ja virastojen maineelle ja uskottavuudelle;
16. on tyytyväinen siihen, että komitea on käynnistänyt perusteellisen arvioinnin ja pohdinnan nykyisestä yleisestä kehiksestä, jolla tuetaan sen nollatoleranssipolitiikkaa kaikkeen käyttäytymiseen, joka todennäköisesti loukkaa ihmisarvoa; toteaa, että tämän prosessin tarkoituksena on tunnistaa mahdolliset puutteet ja etsiä lisäparannuksia komitean henkilöstön ja jäsenten edun mukaisesti;
17. pyytää komiteaa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle kaikista käynnissä olevista OLAFin tutkimuksista ja komitean jäseniä tai henkilöstöä koskevien uusien OLAFin tutkimusten aloittamisesta häirinnän tai muun huolen vuoksi;
18. panee merkille, että komitean jäseniin ei sovelleta henkilöstösääntöjen määräyksiä, sillä he eivät ole työntekijöitä vaan heidät on nimitetty komitean jäseniksi; toteaa, ettei tämä asiainlaite ole estänyt muita Euroopan unionin toimielimiä, elimiä ja virastoja ottamasta käyttöön niiden jäseniin sovellettavia täsmällisiä, asianmukaisia ja hyödyllisiä sääntöjä; palauttaa tässä yhteydessä mieliin, että esimerkiksi alueiden komitean käytännesääntöjen 8 artiklan 4 kohdassa käytännesääntöjä rikkoneelle jäsenelle asetetaan kielto tulla valituksi komitean vastuutehtäviin, ja jos jäsenellä on jo tällaisia tehtäviä, käytännesääntöjen mukaan hänet erotetaan niistä; suhtautuu myönteisesti siihen, että komitea on valmis harkitsemaan järjestelmänsä lisäparannuksia pohdittuaan asiaa nyt jo yli kahden vuoden ajan; katsoo, että tämä on kohtuuttoman pitkä aika; pitää valitettavana, että edellä mainitun ajan jälkeenkin komitea vain ehdottaa jäsenille tietoisuuden lisäämis- ja koulutustoimia huolimatta selkeästä lisätoimien tarpeesta, joka on todettu Euroopan oikeusasiamiehen raportissa ihmisarvosta työpaikalla EU:n toimielimissä ja virastoissa (SI/2/2018/AMF) ja parlamentin suosituksissa;
19. pyytää komiteaa tiedottamaan vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle menettelyistä ja prosesseista, joita komitea on ottanut käyttöön tai aikoo ottaa käyttöön ja jotka koskevat sitä, miten työpaikkakiusaaminen tai vastaavat henkilöstöä koskevat ongelmat vältetään vastaisuudessa, jotta voidaan varmistaa, että vastaavat valitettavat tapahtumat, jotka ovat aiheuttaneet kielteistä julkisuutta ja vahingoittaneet komitean mainetta, eivät toistu;

20. pitää myönteisenä, että häirintäyhdyshenkilöiden määrää on lisätty, jotta voidaan parantaa epävirallista menettelyä ja henkilöstön mahdollisuuksia jakaa huolensa mahdollisesti havaitsemistaan häirintätilanteista;
 21. on erittäin tyytyväinen komitean pohdintoihin, joiden tuloksena laaditaan yksityiskohtainen toimintasuunnitelma häirintää koskevan nollatoleranssipolitiikan vahvistamiseksi komiteassa sen varmistamiseksi, ettei sellaista käytöstä katsota koskaan enää läpi sormien; pitää myönteisenä ja kannattaa häirintää, väärinkäytösten paljastamista ja kurinpitomenettelyjä koskevaa nykyistä tarkistettua pakettia, jolla parannetaan entisestään mekanismeja, joiden avulla henkilöstö voi tehdä häirinnästä virallisia valituksia, ja lujitetaan asiaa koskevia oikeudellisia rakenteita; muistuttaa kuitenkin, että komitea on raportoinut tästä prosessista parlamentille vuosien ajan ja että asiassa on nähtävästi vasta nyt ryhdytty konkreettisiin toimenpiteisiin; pitää myönteisenä, että on perustettu työryhmä, johon kuuluu hallinnon ja henkilöstökomitean edustajia ja jonka tavoitteena on kerätä mahdollisimman laajasti ehdotuksia parannuskohteista; on pettynyt siihen, että komitea on saavuttanut viime vuosina vain minimaalista edistystä huolimatta parlamentin täsmällisistä suosituksista, joissa se on kehottanut komiteaa ottamaan käyttöön häirintätapauksissa osallisina olevia jäseniä koskevia sääntöjä ja menettelyjä;
 22. suhtautuu myönteisesti erilaisten tiedotustoimien jatkamiseen, jotta henkilöstölle voidaan tiedottaa Respect@work-kampanjan jatkotoimista; panee tyytyväisenä merkille sellaisten koulutustoimien järjestämisen, joiden tarkoituksena on varmistaa, että henkilöstö on tietoinen asiaankuuluvista eettisistä ja organisaation arvoista sekä niihin liittyvistä säännöistä ja menettelyistä.
-